

การจัดการและการวิเคราะห์บทความ
ในวารสารนเรศวรพะเยา
และวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา

Received: 20 May 2021

Revised: 21 September 2021

Accepted: 3 August 2023

พรพรรณ จันทรแดง*

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการวารสารนเรศวรพะเยา และวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในด้านนโยบาย วัตถุประสงค์ คณะผู้จัดทำ งบประมาณ การจัดพิมพ์ การเผยแพร่ และเพื่อวิเคราะห์บทความที่ปรากฏในวารสารในด้านผู้พิมพ์ เนื้อหา รูปแบบของบทความที่นำเสนอและการอ้างอิง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ ผู้ประสานงานวารสาร และข้อมูลรายละเอียดบทความจากวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานวารสารของมหาวิทยาลัยพะเยาแบ่งออกเป็น 2 เล่ม คือวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา การพิจารณาบทความส่วนใหญ่ใช้ผู้ประเมิน 2 คน มีค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิบทความละ 1,000 บาท วารสารนเรศวรพะเยา กำหนดออกปีละ 3 ฉบับ ในขณะที่วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ออกปีละ 2 ฉบับ มหาวิทยาลัยพะเยา สนับสนุนงบประมาณจัดทำวารสารปีละ 400,000 บาท วารสารมีทั้งฉบับตีพิมพ์และฉบับออนไลน์ ซึ่งวารสารฉบับตีพิมพ์เผยแพร่โดยการมอบให้ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาเพื่อเป็นอีกหนึ่งหนทางการบทความในวารสารตีพิมพ์ประมาณวารสารละ 30 บทความต่อปี ส่วนรูปแบบการอ้างอิงท้ายบทความยึดตามเกณฑ์การอ้างอิงของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ปัญหาการดำเนินงานวารสาร ได้แก่ ปัญหาบทความรอพิจารณาตีพิมพ์จำนวนมาก ปัญหาภาระงานของกองบริหารงานวิจัย และปัญหาจำนวนการอ้างอิง (citation) บทความในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีจำนวนไม่มากเพียงพอต่อการเข้าไปอยู่ในกลุ่ม 1 ตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

คำสำคัญ

การจัดการวารสาร;
การวิเคราะห์วารสาร;
การวิเคราะห์บทความ;
วารสารนเรศวรพะเยา;
วารสารมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการสื่อสารสื่อใหม่ คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ติดต่อได้ที่: pjandaeng@gmail.com/ phornphan.ja@up.ac.th

ผลการวิเคราะห์บทความพบว่า บทความส่วนใหญ่เป็นผลงานเดี่ยว ผู้นิพนธ์เป็นบุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัยพะเยา เป็นบทความวิจัย เนื้อหาบทความในวารสารนเรศวรพะเยาส่วนใหญ่เกี่ยวกับสาขาเกษตรศาสตร์ ส่วนบทความในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาส่วนใหญ่เกี่ยวกับสาขาศึกษาศาสตร์ บทความเป็นภาษาไทย รายการอ้างอิงท้ายบทความในวารสารนเรศวรพะเยาส่วนใหญ่เป็นการอ้างอิงจากวารสาร ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาส่วนใหญ่เป็นการอ้างอิงจากหนังสือ

An Analysis of Naresuan Phayao Journal and Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao

Received: 20 May 2021

Revised: 21 September 2021

Accepted: 3 August 2023

Phornphan Jandaeng *

This research aimed to study the management of Naresuan Phayao Journal and Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao in terms of policy, objectives, staff, budget, publication, distribution, and to analyze the articles in these journals in terms of author, content, article format and citation. The data were obtained from 1) interviews with editors, editorial boards and coordinators and 2) extracts from the articles in Naresuan Phayao Journal and Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao.

The study revealed that the University of Phayao has run two journals: Naresuan Phayao Journal and Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao. The articles therein were reviewed by 2 peer reviewers. 1,000 Baht was paid to a reviewer per article. The former published 3 issues a year while the latter 2 issues a year. University of Phayao granted a budget of 400,000 baht per year. Both journals have published hard copies as well as provided online access. The copies have been delivered free of charge to university libraries and educational institutions. Approximately 30 articles were published per volume. Citation format is based on the graduate citation criteria of University of Phayao. The problems found were as follows: 1) the numerous articles awaiting to be published; 2) the workload of the Division of Research Administration; and 3) the insufficiency of citations from the Journal Humanities and Social Sciences University of Phayao to be classified as a Tier 1 journal per the Thai Journal Citation Index Centre's requirements.

Research Article

Abstract

Keywords

Journal management;
Journal analysis;
Article analysis;
Naresuan Phayao Journal;
Journal of Humanities and
Social Sciences University
of Phayao

* Assistant Professor, New Media Department, School of Business and Communication Arts, University of Phayao, e-mail: pjandaeng@gmail.com/ phornphan.ja@up.ac.th

For an analysis of the articles, it was found that 1) most of the articles were research papers written in Thai by a single author outside the personnel of University of Phayao. Most articles in Naresuan Phayao Journal were mostly relevant to the agriculture, whereas in the Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao mostly relevant to the education. The reference list in the Naresuan Phayao Journal frequently cited from the journals, whereas in Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao mostly cited from books.

1. บทนำ

วารสารวิชาการ (scholarly journal) เปรียบเสมือนคลังความรู้ขนาดใหญ่และใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานของนักวิจัยและเป็นพื้นที่ในการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยใหม่ๆ ของทุกสาขาวิชาชีพซึ่งถือเป็นข้อมูลที่สำคัญ ทันสมัย และจำเป็นสำหรับนักวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัยให้มีความก้าวหน้า (อิสริย์ อภิญา, 2562, น. 5) บทความวิชาการและบทความวิจัยที่ปรากฏในวารสารวิชาการเป็นสารสนเทศใหม่ที่ผู้เขียนหรือผู้วิจัยได้นำเสนอซึ่งมีลักษณะเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดองค์ความรู้ต่อไปได้ (เทอดศักดิ์ ไม่เท่าทอง, 2562, น. 54) วารสารวิชาการมักดำเนินการจัดพิมพ์โดยสมาคมทางวิชาการแขนงต่างๆ หรือสถาบันทางการศึกษา หรือความร่วมมือระหว่างนักวิชาการและนักวิชาชีพกับสำนักพิมพ์ วารสารวิชาการนับเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมในการนำเสนอผลการวิจัยเรื่องใหม่ๆ หรือบทความทางวิชาการซึ่งจัดทำโดยนักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาชีพ ประเด็นในวารสารวิชาการที่ผู้เขียนได้ส่งมาขอรับการพิจารณาดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่ มักมีความสดใหม่ ร่วมสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคม หรือเหตุการณ์ต่างๆ ตลอดจนเรื่องราวที่เฉพาะเจาะจงกับแต่ละศาสตร์หรือสาขาวิชาแขนงนั้นๆ (ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 2557, น. 57)

วารสารวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพที่เชื่อถือได้นั้น นอกจากจะต้องมีกระบวนการตรวจสอบและคัดกรองโดยบรรณาธิการแล้วยังต้องมีกระบวนการประเมินบทความโดยพหุพินิจ (peer review) ก่อนตอบรับให้ลงพิมพ์ในวารสารนั้นได้ เพื่อเป็นการควบคุมและรับประกันว่าผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่นั้นเป็นผลงานที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ (จุรเวชา วิทยาฯ วัฒนกุล, 2556, ออนไลน์) นอกจากนี้ยังมีศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thailand Citation Index: TCI) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินคุณภาพวารสารไทย ปัจจุบันศูนย์ TCI ได้ทำการประเมินคุณภาพวารสารไทยใน พ.ศ. 2562 และสรุปจำนวนวารสารที่ผ่านการประเมินโดยแบ่งเป็นวารสารในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 328 รายชื่อ และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 461 รายชื่อ เมื่อทำการจัดกลุ่มวารสารออกเป็นวารสารกลุ่มที่ 1, 2, 3 และกลุ่มที่ถูกคัดชื่อออก จำแนกเป็นกลุ่มที่ 1 จำนวน 423 รายชื่อ กลุ่มที่ 2 จำนวน 289 รายชื่อ กลุ่มที่ 3 จำนวน 74 รายชื่อ และกลุ่มที่ถูกคัดชื่อออกจำนวน 3 รายชื่อ (ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ, 2562, ออนไลน์)

หน่วยงานที่ผลิตวารสารวิชาการส่วนใหญ่นั้นเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือระดับมหาวิทยาลัยซึ่งมีพันธกิจในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยอยู่หลายพันธกิจ และหนึ่งในพันธกิจนั้นคือการผลิตผลงานวิจัยเพื่อเผยแพร่สู่สังคมวิชาการ การนำผลการวิจัยมาตีพิมพ์เผยแพร่ลงวารสาร ทั้งที่เป็นวารสารวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังนั้นการผลิตวารสารเป็นของตนเองจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเผยแพร่ผลงานวิจัยได้อย่างรวดเร็วและมีความคล่องตัว สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่นี้มีความพร้อมทางด้านบุคลากรรวมทั้งทรัพยากรอื่นที่จำเป็นในการผลิตวารสารจึงเลือกที่จะผลิตวารสารเป็นของตนเองเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคลากรภายในรวมทั้งบุคลากรภายนอกด้วยเช่นกัน (นรากร พลหาญ และณัฏยา พรหมสาขา ณสกลนคร, 2561, น. 72) มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นอีกมหาวิทยาลัยหนึ่งที่มีการผลิตและเผยแพร่วารสารวิชาการจำนวน 2 รายชื่อ ได้แก่ วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นวารสารวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพอยู่ในฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ซึ่งวารสารนเรศวรพะเยาได้รับการรับรองอยู่ในกลุ่มที่ 1 ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้รับการรับรองอยู่ในกลุ่มที่

2 วารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยพะเยาทั้งสองรายชื่อมีการพัฒนาคุณภาพ ทั้งในด้านการกำหนดนโยบายการจัดทำ วัตถุประสงค์ กำหนดออกและการนำเสนอเนื้อหาบทความอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำให้เป็นแหล่งความรู้ ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ ตลอดจนมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีผู้สนใจเสนอบทความวิชาการ บทความวิจัย และบทความปริทัศน์ เพื่อตีพิมพ์ผลงานจำนวนมาก วารสารนเรศวรพะเยาผลิตและเผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นระยะเวลายาวนานมากกว่า 10 ปี ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผลิตและเผยแพร่มานานมากกว่า 7 ปี แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาในประเด็นการจัดการวารสารและการวิเคราะห์บทความในวารสารดังกล่าว จึงเห็นสมควรศึกษาการจัดการวารสารในด้านนโยบาย ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัญหาของการดำเนินงานวารสาร ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดบทความที่ปรากฏในวารสารในด้านผู้พิมพ์ เนื้อหา รูปแบบของบทความที่นำเสนอ การอ้างอิงของบทความและการวิเคราะห์แนวโน้มของวารสาร เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้รับต่อคณะผู้จัดทำวารสารในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดทำวารสาร รวมถึงการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดทำวารสารให้ดีขึ้น เหมาะสำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักวิจัย นักวิชาการ นิสิตและบุคคลทั่วไปที่สนใจและเป็นการสนองต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการจัดการวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาในด้านนโยบาย วัตถุประสงค์ คณะผู้จัดทำ งบประมาณ การจัดพิมพ์ และการเผยแพร่

2.2 เพื่อวิเคราะห์บทความวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาในด้านผู้พิมพ์ เนื้อหา รูปแบบของบทความที่นำเสนอและการอ้างอิงของบทความ

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 หน่วยศึกษาวิเคราะห์ (Unit of Analysis)

ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลหลักจากการสัมภาษณ์และข้อมูลรายละเอียดบทความจากวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดังนี้

3.1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลักจากการสัมภาษณ์

ประกอบด้วยบรรณาธิการวารสาร กองบรรณาธิการวารสาร และผู้ประสานงานวารสาร

3.1.2 วารสาร

ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่

1) วารสารนเรศวรพะเยา ตั้งแต่ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2551 ถึงปีที่ 12 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 จำนวน 12 ปี รวม 36 ฉบับ 310 บทความ

2) วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ตั้งแต่ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2556 ถึงปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 จำนวน 7 ปี รวม 14 ฉบับ 143 บทความ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและแบบเก็บข้อมูลรายละเอียดบทความจากวารสาร ตามรายละเอียดดังนี้

3.2.1 แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง

เพื่อใช้เก็บข้อมูลในด้านการดำเนินงานวารสาร รายละเอียดแบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ และตำแหน่งหน้าที่ (บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และอื่นๆ) และปีที่ดำรงตำแหน่งในวารสาร ตอนที่ 2 ประเด็นที่ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานวารสาร 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านนโยบาย ประกอบด้วยนโยบายรูปแบบบทความ นโยบายขอบเขตของเรื่อง นโยบายการประเมินคุณภาพบทความ นโยบายกำหนดออก นโยบายค่าตอบแทน และนโยบายราคาวารสาร
- 2) ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณรายรับ/รายจ่าย จำนวนพิมพ์/โรงพิมพ์ การเผยแพร่
- 3) ด้านรูปแบบและเนื้อหา ประกอบด้วยขนาด/จำนวนหน้า/จำนวนเรื่อง ระบบอ้างอิง และรูปแบบหน้า
- 4) ด้านปัญหาของการดำเนินงานวารสาร

3.2.2 แบบเก็บข้อมูลรายละเอียดบทความจากวารสาร

ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลรายละเอียดทางบรรณานุกรมของบทความ
- 2) จำนวนผู้พิมพ์บทความ
- 3) หน่วยงานที่ผู้พิมพ์สังกัด โดยจำแนกเป็นหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยพะเยาและหน่วยงานภายนอก
- 4) ประเภทของบทความ จำแนกเป็นบทความบรรณาธิการ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ และอื่นๆ
- 5) เนื้อหาของบทความ จำแนกเป็นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 6) ภาษาของบทความ จำแนกเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ
- 7) การอ้างอิง จำแนกเป็นหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ รายงานการประชุม/การสัมมนา งานวิจัย/รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาล การสัมภาษณ์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลจากเว็บไซต์ และอื่นๆ

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวารสารและการศึกษาจากเอกสารต่างๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้และเขียนบรรยายในเชิงพรรณนา

2) ข้อมูลที่ได้รับจากแบบเก็บข้อมูลรายละเอียดบทความจากวารสาร ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการแปลงคำตอบเป็นตัวเลขและกรอกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ จัดทำแผนภูมิ คำนวณหาสมการเส้นแนวโน้ม โดยวิเคราะห์ความชันและหาค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Coefficient of Determination)

4. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

4.1 สรุปผลการวิจัย

4.1.1 การจัดการวารสาร

แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านนโยบาย ด้านการบริหารจัดการ ด้านรูปแบบและเนื้อหา และปัญหาการดำเนินงานวารสาร สรุปผลดังนี้

1) ด้านนโยบาย รูปแบบบทความยึดตามหลักเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) วารสารของมหาวิทยาลัยพะเยาแบ่งออกเป็น 2 เล่ม คือ วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา การประเมินคุณภาพบทความส่วนใหญ่ใช้ผู้ประเมิน (peer review) จำนวน 2 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย 1 คน ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินคุณภาพ คนละ 1,000 บาทต่อบทความ วารสารนเรศวรพะเยากำหนดออกปีละ 3 ฉบับ ฉบับละประมาณ 10 บทความ ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ ฉบับละ 15 บทความ และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นนิตินันทนาการ

2) ด้านการบริหารจัดการ กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา สนับสนุนเงินงบประมาณสำหรับการจัดทำวารสารปีละ 400,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำวารสาร ผู้นิพนธ์บทความจะต้องเสนอต้นฉบับผ่านระบบ ThaiJo ทางออนไลน์

3) ด้านรูปแบบและเนื้อหา บทความในวารสารนเรศวรพะเยามีจำนวนหน้าประมาณ 10 หน้า วารสาร 1 ฉบับมีบทความประมาณ 10 บทความ 1 ปี ตีพิมพ์วารสาร 3 ฉบับ ดังนั้นในแต่ละปีจะมีบทความตีพิมพ์ในวารสารประมาณ 30 บทความ ส่วนบทความในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มีจำนวนหน้าประมาณ 15 หน้า วารสาร 1 ฉบับมีจำนวนบทความประมาณ 15 บทความ 1 ปีตีพิมพ์วารสาร 2 ฉบับ ดังนั้นในแต่ละปีจะมีบทความตีพิมพ์ในวารสารประมาณ 30 บทความเช่นเดียวกับวารสารนเรศวรพะเยา ส่วนรูปแบบการอ้างอิงท้ายบทความได้ยึดระบบตามเกณฑ์การอ้างอิงของบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ตามคู่มือการจัดทำสารนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยพะเยาซึ่งได้ดัดแปลงมาจากกระบวน APA (American Psychology Association)

4) ปัญหาการดำเนินงานวารสาร มี 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาบทความรอการตีพิมพ์จำนวนมาก ปัญหาเชิงโครงสร้างของกองบริหารงานวิจัย ปัญหาจำนวนการอ้างอิง (citation) บทความในวารสาร และปัญหาการจัดทำเว็บไซต์วารสาร

4.1.2 การวิเคราะห์บทความวารสาร

แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านผู้พิมพ์บทความ ประเภทบทความ เนื้อหาของบทความ ภาษาของบทความ และการอ้างอิงบทความ สรุปผลดังนี้

1) ผู้พิมพ์บทความ ส่วนใหญ่เขียนเพียงคนเดียวหรือเป็นผลงานเดี่ยว ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัยพะเยา

2) ประเภทบทความ เป็นบทความวิจัยมากที่สุด

3) เนื้อหาของบทความ ไม่ได้กำหนดแนวเรื่อง (theme) ของวารสารในแต่ละปีหรือแต่ละฉบับอย่างชัดเจน เนื้อหาบทความในวารสารนเรศวรพะเยาเป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับสาขาเกษตรศาสตร์มากที่สุด ส่วนเนื้อหาบทความในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับสาขาศึกษาศาสตร์มากที่สุด

4) ภาษาของบทความ เป็นบทความภาษาไทยมากที่สุด

5) การอ้างอิงบทความ ในวารสารนเรศวรพะเยาเป็นการอ้างอิงจากวารสารมากที่สุด ส่วนรายการอ้างอิงท้ายบทความในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นการอ้างอิงจากหนังสือมากที่สุด

4.2 อภิปรายผลการวิจัย

4.2.1 อภิปรายผลการจัดการวารสาร

แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านนโยบาย ด้านการบริหารจัดการ ด้านรูปแบบและเนื้อหา และปัญหาการดำเนินงานวารสาร ดังนี้

1) ด้านนโยบาย

วารสารของมหาวิทยาลัยพะเยาแบ่งออกเป็น 2 เล่ม คือวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยวารสารนเรศวรพะเยาเป็นวารสารฉบับแรกของมหาวิทยาลัย เริ่มต้นตีพิมพ์เผยแพร่ใน พ.ศ. 2551 และวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เริ่มตีพิมพ์เผยแพร่ใน พ.ศ. 2556 คณะกรรมการจัดทำวารสารไม่ได้มีการกำหนดแนวเรื่อง (theme) ของวารสารแต่ละปีอย่างชัดเจน เนื่องจากบทความที่ได้รับมามีความหลากหลายและไม่ได้มีการกำหนดไว้เป็นนโยบายตั้งแต่เริ่มต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล โหตระกิตย์ ชูติมา สัจจนันท์ ชลธิชา สุทธิรินทร์กุล และกฤติกา จิวาลักษณ์ (2558) ที่พบว่านโยบายวารสารสุโขทัยธรรมาธิราชด้านแนวเรื่องในระยะแรก คือ พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2545 มีการกำหนดแนวเรื่อง แต่ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ไม่มีการกำหนดแนวเรื่อง เนื่องจากการกำหนดแนวเรื่องเป็นการจำกัดการตีพิมพ์บทความ จึงต้องการเปิดกว้างในการรับบทความและเพิ่มจำนวนผลงานที่ตีพิมพ์ในแต่ละฉบับ

นโยบายการประเมินคุณภาพบทความ มีแนวปฏิบัติของการพิจารณาบทความส่วนใหญ่ใช้ผู้ประเมิน (peer review) จำนวน 2 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

มหาวิทยาลัย 1 คน หากบทความจากผู้พิมพ์ภายในต้องได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงาน และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้พิมพ์ เพื่อความเข้มข้นในการประเมินคุณภาพบทความ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีการประเมินและวิจารณ์เนื้อหาเชิงวิชาการของบทความและให้ข้อคิดเห็นเชิงวิชาการ (คณิศร รักจิตร, 2561, ออนไลน์)

นโยบายค่าตอบแทน ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินคุณภาพบทความภาษาไทยและบทความภาษาอังกฤษบทความละ 1,000 บาท ทางด้านคณะผู้จัดทำวารสารไม่ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายได้ แต่ได้รับเป็นจำนวนชั่วโมงภาระงาน ส่วนผู้พิมพ์บทความไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการตีพิมพ์ ผลการวิจัยด้านนโยบายค่าตอบแทนสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล โหตระกิตย์ ชุตินันท์ ชลธิชา สุทธิรัตนกุล และ กฤติกา จิवालักษณ์ (2558) ที่พบว่าค่าตอบแทนการจัดทำวารสารสุโขทัยธรรมิกราชระยะแรก ตั้งแต่ พ.ศ. 2531 วารสารให้ค่าตอบแทนผู้พิมพ์บทความ บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ และผู้จัดการ ต่อมา พ.ศ. 2550 ให้ค่าตอบแทนเฉพาะผู้ประเมินคุณภาพบทความเท่านั้นและไม่มีนโยบายให้ค่าตอบแทนผู้พิมพ์บทความ บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ และผู้จัดการ

นโยบายกำหนดออก วารสารนเรศวรพะเยากำหนดออกปีละ 3 ฉบับ ฉบับละประมาณ 10 บทความ ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ ฉบับละ 15 บทความ กำหนดการเผยแพร่วารสารนเรศวรพะเยาสอดคล้องกับผลการวิจัยของนรากร พลหาญ และณัฏยา พรหมสาขา ณ สกลนคร (2561) ที่พบว่ากำหนดการเผยแพร่ของวารสารส่วนใหญ่มีกำหนดเผยแพร่ 4 เดือนต่อหนึ่งฉบับ หรือ 3 ฉบับต่อปี ซึ่งกำหนดการเผยแพร่ของวารสารในแต่ละชื่อนั้นมีหลายองค์ประกอบที่จะต้องพิจารณาและคำนึงถึงได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณหรือปัจจัยด้านจำนวนบทความวิจัย/บทความวิชาการที่ส่งมายังสำนักวารสารแต่ละฉบับ หากมีจำนวนบทความที่ส่งเข้ามามาก กองบรรณาธิการก็อาจจะทำการพิจารณากำหนดการเผยแพร่ของวารสารที่เร็วขึ้น หรือวารสารที่มีจำนวนบทความที่ส่งเข้ามาเพื่อพิจารณาของลงตีพิมพ์น้อย กำหนดการเผยแพร่ก็อาจจะทิ้งช่วงหรือเว้นระยะให้เหมาะสมกับจำนวนบทความ

นโยบายราคา คณะผู้จัดทำวารสารไม่ได้พิจารณาประเด็นการจำหน่ายวารสาร เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำวารสารเพื่อนำเสนอเนื้อหาวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยาและนักวิชาการโดยทั่วไป ดังนั้นจึงเผยแพร่วารสารไปยังหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นนิทรรศการ ประเด็นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนรากร พลหาญ และณัฏยา พรหมสาขา ณ สกลนคร (2561) ที่พบว่าวารสารทางการพยาบาลไทยส่วนใหญ่ไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ ส่วนวารสารที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใช้สำหรับค่าใช้จ่ายในการประเมินคุณภาพของบทความที่ขอตีพิมพ์ลงวารสาร ซึ่งทางผู้จัดทำวารสารเมื่อได้รับบทความที่ขอลงตีพิมพ์จะดำเนินการส่งบทความไปยังผู้ทรงคุณวุฒิภายในหรือภายนอกแล้วแต่คุณลักษณะของบทความ ซึ่งค่าธรรมเนียมดังกล่าวจะเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตีพิมพ์วารสาร

2) ด้านการบริหารจัดการ

หลังจากผู้พิมพ์ส่งบทความเพื่อการพิจารณาตีพิมพ์ผ่านระบบ ThaiJo ทางออนไลน์ เจ้าหน้าที่ประสานงานวารสารรับบทความและพิจารณารายละเอียดเบื้องต้นว่าเขียนครบตามรูปแบบและการอ้างอิงที่ตรงตามข้อกำหนดของวารสารหรือไม่ กรณีที่ไม่ตรงตามข้อกำหนดของวารสาร จะดำเนินการส่งกลับไปให้นักวิชาการแก้ไขให้ถูกต้องตามรูปแบบที่วารสารกำหนด กรณีที่ตรงตามข้อกำหนดของวารสาร จะส่งบทความต่อไปยังบรรณาธิการ ซึ่งบรรณาธิการพิจารณาว่าบทความดังกล่าวควรส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิท่านใดเป็นผู้พิจารณาบทความ

การดำเนินงานที่ผ่านมาผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความร่วมมือกับวารสารเป็นอย่างดี เช่น ใช้เวลาอ่านไม่นาน เพราะทั้งผู้ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์และคณะผู้จัดทำวารสารต้องการให้บทความผ่านการพิจารณาอย่างรวดเร็วเพื่อการตีพิมพ์บทความที่ทันสมัย บรรณาธิการคาดหวังว่าผู้ทรงคุณวุฒิที่อ่านบทความจะใช้เวลาพิจารณาไม่ควรเกิน 1 สัปดาห์หลังจากที่ได้รับบทความ แต่หากไม่เป็นไปตามกำหนดอาจมีการติดตามทวงถามโดยคณะผู้จัดทำวารสาร ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิลเลียมส์ ถ้าทองพัฒนา (2562, น. 26) ที่พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความและส่งกลับมายังกองบรรณาธิการโดยใช้ระยะเวลาในการตรวจประเมินบทความนานเกินกว่า 3 สัปดาห์ ซึ่งเกินกำหนดตามที่วารสารได้กำหนดไว้จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการแจ้งผลการประเมินบทความให้ผู้วิจัยรับทราบเพื่อปรับแก้ไขบทความ ซึ่งทำให้ระยะเวลาในการดำเนินการล่าช้าออกไป

กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา สนับสนุนเงินงบประมาณสำหรับการจัดทำวารสารปีละ 400,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล โหตระกิตย์ ชุตินันท์ ชลธิชา สุทธิรัตน์กุล และกฤติกา จิวาลักษณ์ (2558); กนกพร ตั้งมหาสถิตกุล (2546); เดลกาโด (Delgado, 2011) ที่ระบุว่างบประมาณในการจัดทำวารสารวิชาการส่วนใหญ่มาจากเงินงบประมาณจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

วารสารฉบับตีพิมพ์จัดพิมพ์ฉบับละ 200 เล่ม โดยโรงพิมพ์ที่จังหวัดเชียงราย ส่วนวารสารฉบับออนไลน์เจ้าหน้าที่ประสานงานวารสารมหาวิทยาลัยพะเยาได้นำบทความทั้งหมดลงในฐานข้อมูล Thai Journals Online (ThaiJO) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทยที่เป็นแหล่งรวมวารสารวิชาการที่ผลิตในประเทศไทยทุกสาขาวิชา วารสารเผยแพร่โดยการส่งไปให้ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาเพื่อเป็นอภิธานการ โดยไม่มีการจำหน่ายหรือเรียกเก็บค่าสมาชิกการบอกรับวารสาร ส่วนวารสารฉบับอิเล็กทรอนิกส์ (E-journal) จัดพิมพ์ควบคู่กับฉบับพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา ผู้ใช้สามารถเข้าถึงบทความได้โดยตรงที่เว็บไซต์ <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/journalup> สำหรับวารสารนเรศวรพะเยา ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สามารถเข้าถึงบทความได้ที่เว็บไซต์ <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/Humanties-up/index> ประเด็นการเผยแพร่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุดาว เลิศวิสุทธิไพบูลย์ (2557) ที่กล่าวว่าปัจจุบันมีการผลิตและเผยแพร่วารสารแบบเสรีหรือวารสารแบบเปิด (open access journals) ครอบคลุมหลากหลายสาขาวิชาทั้งด้านวิทยาศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ฯลฯ วารสารแบบเปิดเป็นวารสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เปิดกว้างสำหรับผู้อ่านในการเข้าถึง อ่าน ดาวน์โหลด ทำสำเนา เผยแพร่ พิมพ์ ค้นหา หรือเชื่อมโยงไปยังเนื้อหาฉบับเต็ม (full text) ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และไม่ต้องขออนุญาตจากผู้พิมพ์หรือผู้สร้างสรรค์งาน แต่ต้องอ้างอิงแหล่งที่มาภายใต้ลิขสิทธิ์ด้วย ซึ่งกฎหมายใหม่ของสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร (UK) และสหภาพยุโรป (EU) กำหนดว่างานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากรัฐบาลจะต้องเผยแพร่ให้สาธารณชนเข้าถึงได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จึงเป็นประโยชน์สำหรับนักวิจัยในการสืบค้นข้อมูลและตีพิมพ์เผยแพร่ได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น

3) ด้านรูปแบบและเนื้อหา

รูปแบบการอ้างอิงท้ายบทความได้ยึดระบบตามเกณฑ์การอ้างอิงของบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ในคู่มือการจัดทำสารนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยพะเยาซึ่งได้ดัดแปลงมาจากระบบ APA (American Psychology Association) สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์การอ้างอิงดัชนีวารสารไทย (ออนไลน์) ในการประเมินคุณภาพและการคิดเกณฑ์รองข้อ 4 ที่ระบุว่า วารสารต้องมีรูปแบบการอ้างอิงที่ถูกต้องตามมาตรฐาน วิธีการพิจารณาพิจารณาจากรูปแบบการอ้างอิงของบทความโดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตามรูปแบบที่วารสารกำหนดไว้

ขนาดกระดาษสำหรับพิมพ์วารสารนเรศวรพะเยา เริ่มแรกใช้กระดาษขนาด A4 หรือขนาด 8 หน้ายกพิเศษ การจัดรูปแบบหน้าของวารสารใน 1 หน้าแบ่งออกเป็น 2 คอลัมน์ เพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการอ่านและยังคงใช้ขนาดและรูปแบบดั้งเดิมตั้งแต่เริ่มผลิตจนถึงฉบับปัจจุบัน ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เริ่มแรกใช้ขนาดกระดาษและรูปแบบการจัดหน้าเช่นเดียวกันกับวารสารนเรศวรพะเยา แต่ต่อมาได้เปลี่ยนขนาดรูปเล่มของวารสารให้มีขนาดเล็กลงโดยใช้กระดาษขนาด A5 หรือขนาด 16 หน้ายก เพื่อแยกแยะความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างวารสารนเรศวรพะเยากับวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ตลอดจนถึงเพื่อความสะดวกในการพกพา หลังจากที่ได้เปลี่ยนขนาดรูปเล่มของวารสารแล้ว ได้เปลี่ยนรูปแบบหน้าเป็นหนึ่งคอลัมน์ เนื่องจากหน้ากระดาษไม่ใหญ่มากนัก

4) ปัญหาการดำเนินงานวารสาร

4.1) ปัญหาบทความรอการตีพิมพ์จำนวนมาก

สืบเนื่องจากนโยบายของผู้บริหารมหาวิทยาลัยพะเยาที่ไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความ เพราะต้องการให้วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นบริการทางวิชาการแก่บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลทั่วไป ทำให้มีนักวิชาการและนักวิจัยส่งบทความเพื่อเสนอตีพิมพ์ในวารสารเป็นจำนวนมาก ประกอบกับมหาวิทยาลัยพะเยามีการจัดการประชุมวิชาการพะเยาวิจัยเป็นประจำทุกปี ซึ่งจะมีบทความจากการประชุมส่วนหนึ่งที่จะได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร ดังนั้นจึงมีวารสารตกค้างรอการตีพิมพ์เป็นจำนวนมาก ในอนาคตทางคณะผู้จัดทำวารสารอาจเพิ่มจำนวนการตีพิมพ์ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อตอบสนองความต้องการในการตีพิมพ์และเพื่อให้ นักวิชาการสามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วทันการณ์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับประกาศของวารสารปาริชาติของมหาวิทยาลัยทักษิณเรื่องปิดรับบทความชั่วคราว เนื่องจาก พ.ศ. 2564 มีผู้สนใจส่งบทความเข้ารับการพิจารณาตีพิมพ์เป็นจำนวนมาก จึงทำให้วารสารมีบทความเต็มจำนวนสำหรับการเผยแพร่ใน พ.ศ. 2564 ถึง 2565 กองบรรณาธิการวารสารปาริชาติจึงปิดรับบทความชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2564 เป็นต้นไป เพื่อให้การบริหารจัดการมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย หากมีการเปิดรับบทความเพิ่ม จะประกาศให้ทราบเป็นระยะต่อไป (กองบรรณาธิการวารสารปาริชาติ, 2564, ออนไลน์)

4.2) ปัญหาเชิงโครงสร้างของกองบริหารงานวิจัย

กองบริหารงานวิจัยมีเจ้าหน้าที่ดูแลงานวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ที่ 2 คนมีภาระหน้าที่รับผิดชอบงานหลายด้าน ไม่ได้ทำงานเฉพาะด้านวารสารเท่านั้น ทำให้ผู้สนับสนุนบทความที่เสนอบทความเพื่อตีพิมพ์มองว่ากระบวนการดำเนินงานของวารสารค่อนข้างล่าช้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงการประชุมวิชาการพะเยาวิจัย เจ้าหน้าที่ประสานงานวารสารต้องพักการดำเนินงานวารสารชั่วคราว เพราะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมวิชาการพะเยาวิจัย ซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินงานนานพอสมควร ตั้งแต่เริ่มวางแผนจนกระทั่งถึงวันประชุม ตลอดจนหลังจากสิ้นสุดโครงการ

4.3) ปัญหาจำนวนการอ้างอิง (citation) บทความในวารสาร

ผลการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยจัดให้วารสารนเรศวรพะเยาอยู่ในกลุ่มที่ 1 (tier 1) ส่วนวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา อยู่ในกลุ่มที่ 2 (tier 2) ซึ่งประเด็นที่ทำให้ไม่ได้เข้าสู่กลุ่มที่ 1 เพราะปริมาณการอ้างอิง (citation) จากวารสารยังมีจำนวนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ศูนย์ดัชนีการ

อ้างอิงวารสารไทยได้กำหนดไว้ ดังนั้นคณะผู้จัดทำวารสารควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้มีการอ้างอิงบทความจากวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้มากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การเข้าสู่วารสารกลุ่มที่ 1 จำนวนรายการอ้างอิงนับว่าเป็นดัชนีชี้วัดหนึ่งในการวัดคุณภาพของผลงานทางวิชาการโดยเฉพาะผลงานวิจัย ปกตินักวิจัยส่วนมากจะมีการอ้างอิงผลงานทางวิชาการของผู้อื่น โดยจะปรากฏรายละเอียดในส่วนบรรณานุกรม ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ถือว่ามีคุณค่าเป็นอย่างมาก การค้นคืนการอ้างอิงเป็นการค้นคืนรายการบรรณานุกรมของบทความจากฐานข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาผลงานทางวิชาการของผู้นิพนธ์ใดคนหนึ่งหรือผลงานทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อต้องการทราบว่าบทความนั้นมีการอ้างอิงผลงานทางวิชาการของผู้ใดบ้าง และบทความนั้นมีใครนำไปอ้างอิงถึงในผลงานทางวิชาการชิ้นอื่นๆ บ้าง ซึ่งในการค้นจะต้องทราบชื่อผู้นิพนธ์หรือชื่อผลงานทางวิชาการนั้นมาก่อน ดัชนีการอ้างอิงสามารถช่วยให้สามารถเข้าถึงบทความต่างๆ ที่มีการอ้างอิงบทความที่เกี่ยวข้องกัน (สมาน ลอยฟ้า, 2555, น. 170-171)

4.4) ปัญหาการจัดทำเว็บไซต์วารสาร

ในอดีตแรกเริ่มที่มีการตีพิมพ์วารสารนเรศวรพะเยา ยังไม่มีศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) มหาวิทยาลัยพะเยาจัดทำเว็บไซต์วารสารด้วยตนเอง ซึ่งขณะนั้นได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้ดูแลเว็บไซต์ แต่มีการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเว็บไซต์ของวารสารหลายครั้ง ทำให้มีการขาดช่วงของการดำเนินการหรือการส่งต่อข้อมูล ต่อมาเมื่อนำวารสารเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล ThaiJo ทำให้การดำเนินงานวารสารสะดวกและคล่องตัวมากขึ้น ไม่มีปัญหาในเรื่องการดูแลเว็บไซต์ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกวารสารเข้าฐานข้อมูล TCI และเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI ตามเกณฑ์รองข้อที่ 6 ที่ระบุว่าวารสารต้องมีเว็บไซต์ที่มีข้อมูลกติกาและรูปแบบการตีพิมพ์ และมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และเกณฑ์รองข้อที่ 7 ที่ระบุว่า วารสารต้องมีระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ หรือระบบ Online Journal System (OJS) ที่ไม่ใช้การส่งบทความโดยใช้อีเมล (ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย, 2563, ออนไลน์)

4.2.2 อภิปรายผลการวิเคราะห์บทความวารสาร

แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านผู้นิพนธ์บทความ ประเภทบทความ เนื้อหาของบทความ ภาษาของบทความ และการอ้างอิงบทความ ดังนี้

1) ด้านผู้นิพนธ์บทความ

1.1) จำนวนผู้นิพนธ์บทความในวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้นิพนธ์บทความส่วนใหญ่เขียนเพียงคนเดียวหรือเป็นผลงานเดี่ยว สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัฒนา คงวัฒนานนท์ ชูติมา สัจจานันท์ พิบูลศิลป์ วัฒนพงษ์ และมัทนา แสงจินดาวัน (2553); ยุพิน กาญจนรัตน์ (2554); ณัฐพล โหตระกิตย์ ชูติมา สัจจานันท์ ชลธิชา สุทธินันต์กุล และกฤติกา จิวาลักษณ์ (2558); เดชดนัย จุ้ยชุม และศิริพันธุ์ ศิริพันธุ์ (2559); จุฑามาส พัฒนวัชรกุล ชูติมา สัจจานันท์ และดุสิต เวชกิจ (2560); ปัญญา จันทโคต และจุฑารัตน์ ช่างทอง (2562) อาจจะเนื่องจากการเขียนบทความเพียงคนเดียวมีความสะดวกสบายและคล่องตัวมากกว่าการเขียนเป็นคณะ ผู้นิพนธ์สามารถบริหารจัดการเวลาในการเขียนได้ด้วยตนเอง รวมถึงความรับผิดชอบและการเป็นเจ้าของผลงานทั้งหมด ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกับการใช้ผลงานเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ที่ไม่ต้องกำหนดจำนวนร้อยละของการมีส่วนร่วมในการผลิตผลงานนั้นๆ นอกจากนี้อาจจะมี

บทความในวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นบทความวิจัยมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพิน กาญจนารัตน์ (2554); เดชตัญญู จุฑามาส และศิริพันธ์ุ ศิริพันธ์ุ (2559); จุฑามาส พัฒนวัชรกุล ชุตติมา สัจจานันท์ และดุสิต เวชกิจ (2560) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยคือการวิจัย จึงทำให้นักวิชาการในมหาวิทยาลัยได้ผลิตผลงานวิจัยเป็นจำนวนมาก และช่องทางการเผยแพร่ผลงานวิจัยของตนเองได้รวดเร็วและเข้าถึงนักวิชาการได้อย่างกว้างขวางคือการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารวิชาการ การเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบของบทความวิจัยนั้นจะทำให้ผลงานวิจัยได้มีโอกาสเผยแพร่ได้กว้างขวางมากขึ้น วารสารจะถูกส่งไปยังที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ผู้ที่จะอ่านงานวิจัยก็มีมากขึ้น เนื่องจากผลงานวิจัยในรูปแบบบทความจะมีความยาวไม่มากเท่ารายงานการวิจัย การเรียบเรียง การเขียนจะสั้นกะทัดรัด แต่ได้ใจความ ผู้อ่านวารสารทั่วๆ ไปซึ่งไม่ใช่ผู้วิจัยก็สามารถเข้าใจได้ ดังนั้นบทความวิจัยจึงเป็นช่องทางในการเผยแพร่ผลงานวิจัยได้ดีมากช่องทางหนึ่ง (สุมาลี สังข์ศรี, 2553, น. 159) ประกอบกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ที่กล่าวว่าผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงาน

ทางวิชาการ (ราชกิจจานุเบกษา, 2558, น. 22) ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเขียนบทความวิจัยและตีพิมพ์เผยแพร่ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อสำเร็จการศึกษาตามประกาศกระทรวง

3) เนื้อหาของบทความ

วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ไม่ได้กำหนดแนวเรื่อง (theme) ของวารสารในแต่ละปีหรือแต่ละฉบับอย่างชัดเจน เนื่องจากบทความที่ได้รับมีความหลากหลายและไม่ได้มีการกำหนดนโยบายตั้งแต่ต้น เกรงว่าจะมีบทความไม่เพียงพอในแต่ละแนวเรื่อง ประกอบกับยังมีบทความบางส่วนที่ตกค้างรอการตีพิมพ์ ตลอดจนมหาวิทยาลัยมีนโยบายนำบทความจากงานพะเยาวิจัยมาตีพิมพ์ในวารสารทำให้มีบทความจากหลากหลายสาขาวิชา

เนื้อหาบทความในวารสารนเรศวรพะเยาเป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับสาขาเกษตรศาสตร์มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติเป็นคณะแรกๆ ที่จัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยพะเยา มีการจัดการเรียนการสอนหลายสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาการประมง สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร สาขาวิชาความปลอดภัยทางอาหาร เป็นต้น ทำให้นักวิจัยทางด้านเกษตรศาสตร์เป็นจำนวนมาก ประกอบกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การวิจัย พ.ศ. 2558-2564 ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ในยุทธศาสตร์ที่ 1 ว่าด้วยการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและอาหารเชิงพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ 1) การวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อตลาดเฉพาะ 2) การวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและอาหารเชิงพาณิชย์ 3) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืช (seed hub) และ 4) จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางการวิจัยการเกษตร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2558, น. 5) ทำให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยทางด้านเกษตรเป็นจำนวนมาก ทำให้นักวิจัยได้รับงบประมาณในการดำเนินการวิจัย ส่งผลให้มีบทความที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยตีพิมพ์เป็นจำนวนมากตามไปด้วย

ส่วนเนื้อหาบทความในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นบทความที่เกี่ยวข้องกับสาขาศึกษาศาสตร์มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา มีการจัดการเรียนการสอนสาขาศึกษาศาสตร์ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ประกอบกับมีการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ที่วิทยาเขตเชียงราย และที่วิทยาลัยการจัดการ กรุงเทพมหานคร ทำให้มีนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนมากต้องการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานการวิจัยเพื่อเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้วารสารที่ผลิตในมหาวิทยาลัยพะเยายังไม่มีวารสารทางด้านศึกษาศาสตร์เป็นการเฉพาะเจาะจง ดังนั้นนักศึกษาและนักวิชาการจึงเลือกตีพิมพ์บทความลงในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งมีนโยบายในการรับบทความทางศึกษาศาสตร์ด้วย

4) ภาษาของบทความ

บทความในวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นบทความภาษาไทยมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพิน กาญจนรัตน์ (2554); ปัญญา จันทโคต และจุฑารัตน์ ช่างทอง (2562) ทั้งนี้เพราะภาษาไทยเป็นภาษาราชการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารและใช้ในการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย คนไทยมีความถนัดและความชำนาญภาษาไทย สามารถใช้ภาษาไทยในการพูดการเขียนได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่าภาษาอื่นๆ ผู้พิมพ์บทความต้องการเผยแพร่ผลงานและความรู้ให้กับผู้อ่านที่เป็นคนไทยจึง

เสนอบทความเป็นภาษาไทย หากนักวิชาการบางคนเขียนบทความเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ มักส่งผลงานของตนเองตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ เพื่อต้องการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้นักวิชาการในต่างประเทศได้ศึกษาค้นคว้า

5) การอ้างอิงบทความ

รายการอ้างอิงท้ายบทความในวารสารนเรศวรพะเยาเป็นการอ้างอิงจากวารสารมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑามาส พัฒนวัชรกุล ชูติมา สัจจามันท์ และดุสิต เวชกิจ (2560) ทั้งนี้เนื่องจากตั้งแต่ พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา วารสารนเรศวรพะเยารับตีพิมพ์เฉพาะบทความทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งองค์ความรู้ของศาสตร์เหล่านี้ต้องติดตามความก้าวหน้าทางการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างทันทั่วถึง เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการติดตามเนื้อหาสาระทางวิชาการใหม่ๆ มักหาได้จากวารสารทางวิชาการซึ่งมีกำหนดการตีพิมพ์ที่แน่นอน เช่น วารสารรายเดือน รายสองเดือน รายไตรมาส วารสารสามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้รวดเร็วมากกว่าสารสนเทศประเภทอื่นๆ เช่น หนังสือ ซึ่งกว่าจะตีพิมพ์แต่ละเล่มต้องใช้เวลายาวนานในการเรียบเรียง รวมถึงกระบวนการในการจัดพิมพ์ของโรงพิมพ์ที่ใช้เวลาเวลานานมากกว่าการตีพิมพ์บทความในวารสาร

ส่วนรายการอ้างอิงท้ายบทความในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นการอ้างอิงจากหนังสือมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพิน กาญจนารัตน์ (2554); ณัฐพล โหตระกิตย์ ชูติมา สัจจามันท์ ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล และกฤติกา จิวาลักษณ์ (2558); เดชดนัย จัวยชุม และศิริพันธุ์ ศิริพันธุ์ (2559); ปัญญา จันทโคต และจุฑารัตน์ ช่างทอง (2562) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเขียนบทความผู้นิพนธ์ต้องใช้สารสนเทศจากหลากหลายแหล่ง เพื่อใช้ในการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน หนังสือเป็นสิ่งพิมพ์ที่นักวิชาการทุกคนคุ้นเคยเป็นอย่างดี เพราะหนังสือเป็นแหล่งความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือเชิงวิชาการ นิพนธ์โดยนักวิชาการหรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญตลอดจนถึงประสบการณ์ในเรื่องที่แต่งหรือเขียนหนังสือ มีทั้งหนังสือที่นำเสนอความรู้พื้นฐานและความรู้ที่ลึกซึ้ง ผู้นิพนธ์บทความสามารถเลือกอ่านได้ตามความถนัดหรือความสนใจ

นอกจากนี้บทความจากการประชุมวิชาการระดับชาติพะเยาวิจัยจะได้ตีพิมพ์ในวารสารนเรศวรพะเยา และวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา วารสารละ 5 บทความ และจะได้ตีพิมพ์ในฉบับล่าสุด คณะกรรมการกลางจากงานพะเยาวิจัยจะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกกว่าผลงานใดจะได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร คณะกรรมการงานพะเยาวิจัยกับคณะกรรมการจัดทำวารสารส่วนใหญ่แล้วจะเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน ดังนั้นเอกสารจากงานประชุมพะเยาวิจัยในปัจจุบันใช้รูปแบบ (format) และการอ้างอิง (citation) แบบเดียวกันกับวารสารเพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วและเป็นเอกภาพในการส่งบทความเข้าตีพิมพ์ในวารสาร

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับคณะผู้จัดทำวารสาร

1. ผู้จัดทำวารสารนเรศวรพะเยาควรพัฒนากระบวนการดำเนินงานวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย เพื่อผลักดันให้วารสารผ่าน

การรับรองคุณภาพจาก TCI กลุ่มที่ 1 เป็นฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI) โดยผู้จัดทำวารสารนเรศวรพะเยาควรจัดทำรูปแบบ Template ของบทความให้เป็นภาษาอังกฤษในส่วนการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิง เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของการเข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI)

2. ผู้จัดทำวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ควรพัฒนากระบวนการดำเนินงานวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย เพื่อผลักดันให้วารสารผ่านการรับรองคุณภาพจาก TCI กลุ่มที่ 2 เป็น TCI กลุ่มที่ 1 ซึ่งวารสาร TCI กลุ่มที่ 1 ต้องผ่านเกณฑ์หลักทุกข้อและมีคะแนนในเกณฑ์รองรวมกันไม่ต่ำกว่า 16 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

3. คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรพิจารณาให้คณะกรรมการจัดทำวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาได้ขยายวารสารจากการตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับเป็นปีละ 3 ฉบับ เพื่อเพิ่มอัตราการตีพิมพ์ให้มากขึ้น รวดเร็วขึ้นตามความต้องการของผู้นิพนธ์ เนื่องจากมีบทความจำนวนมากที่รอการตีพิมพ์และรอการนำผลงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการและวิชาชีพ

4. คณะผู้จัดทำวารสารควรค้นหาและจัดเก็บวารสารทุกฉบับที่ไม่มีในมหาวิทยาลัยพะเยา โดยการสแกนให้อยู่ในรูปแบบ PDF ไฟล์และเผยแพร่ผ่านระบบออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ต้องการบทความฉบับย้อนหลังและเพื่อจัดเก็บไว้เป็นคลังสารสนเทศของสถาบัน และควรนำเสนอวารสารทุกฉบับในระบบออนไลน์ โดยเฉพาะวารสารฉบับย้อนหลังก่อนที่จะนำข้อมูลมาลงเว็บไซต์ ThaiJo

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิเคราะห์วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการให้มากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาวิเคราะห์การอ้างอิงถึง (citation analysis) วารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้ทราบว่ามี การนำบทความไปใช้อย่างไร หรือได้รับการอ้างอิงเพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้ามากน้อยเพียงใด

3. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการสืบค้นและแปลผลข้อมูลหน่วยวัดคุณภาพวารสารนเรศวรพะเยาและวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในฐานข้อมูล TCI และฐานข้อมูลนานาชาติ

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยพะเยากับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในภาคเหนือที่มีความคล้ายคลึงกันหลายๆ ลักษณะ เพื่อให้ทราบถึงควมมีคุณภาพของวารสาร อันจะนำไปสู่การก้าวไปสู่วารสารที่มีชื่อในฐานข้อมูลวารสารที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปี พ.ศ. 2563

รายการอ้างอิง

- กนกพร ตังมหาสถิตกุล. (2546). *การผลิตวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น* (รายงานการศึกษาอิสระ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2558). *ยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร* (พ.ศ. 2558-2564). กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กองบรรณาธิการวารสารปาริชาติ. (2564). *ประกาศปิดรับบทความ*. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2564 จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/parichartjournal/announcement/view/1905>.
- ณิศร รักจิตร. (2561). *การประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567*. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2564 จาก <https://oakm.oas.psu.ac.th/index.php/blog/70>.
- จุฑามาส พัฒนวัชรกุล, ชุตติมา สัจจามันท์ และดุสิต เวชกิจ. (2560). การวิเคราะห์วารสารด้านการป่าไม้ในประเทศไทย พ.ศ. 2479-2556. *วารสารวนศาสตร์*, 36(1), 89-98.
- ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ. (2562). *การประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567*. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2563 จาก <https://tci-thailand.org/?p=1306>.
- ณัฐพล โหตระกิตย์, ชุตติมา สัจจามันท์, ชลธิชา สุทธิรัตนกุล และกฤติกา จิวาลักษณ์. (2558). การวิเคราะห์วารสารสุขุทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2531-2551. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*, 8(2), 30-41.
- เดชดนัย จัยชุม และศิริพันธ์ุ ศิริพันธ์ุ. (2559). การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 8(1), 140-154.
- เทอดศักดิ์ไม้เท้าทอง. (2562). แหล่งข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัย. พระนครศรีอยุธยา: ไพบูลย์พิพัฒน์.
- นรากร พลหาญ และณติยา พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2561). การวิเคราะห์วารสารทางการแพทย์ไทย ปี พ.ศ. 2554-2559. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 37(5), 65-74.
- ปัญญา จันทโคต และจุฑารัตน์ ช่างทอง. (2562). การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 41(1), 43-60.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2557). *ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน กาญจนารัตน์. (2554). การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านจิตวิทยา ระหว่างปี พ.ศ. 2542-2551. *วารสารสารสนเทศ*, 12(2), 58-68.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558*. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295 ง วันที่ 13 พฤศจิกายน 2558.
- รุจเรขา วิทยาวุฒิกุล. (2556). *ดัชนีวัดคุณภาพวารสารและผลงานวิจัยชนิดต่างๆ ที่นักสารสนเทศควรรู้จัก*. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2564 จาก <https://stang.sc.mahidol.ac.th/pdf/research/metrics.pdf>.
- วัฒนา คงวัฒนานนท์, ชุตติมา สัจจามันท์, พิบูลศิลป์ วัฒนพงษ์ และมัทนา แสงจินดาวงษ์. (2553). การวิเคราะห์เนื้อหา "วารสารการประมง". *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 28(2), 29-36.
- วิไลลักษณ์ ถ้ำทองพัฒนา. (2562). *คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. นครสวรรค์: สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย. (2563). *การประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567*. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2563 จาก <https://tci-thailand.org/?p=1306>.
- สมาน ลอยฟ้า. (2555). การค้นคืนการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 29(3), 167-190.

สุดาว เลิศวิสุทธิไพฑูรย์ (2557). เกียรติความรู้ดี ๆ ในการเขียนบทความวิจัยภาษาอังกฤษ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2564 จาก

<https://www.stou.ac.th/schools/shs/booklet/book573/KM573.pdf>.

สมาลี สังข์ศรี. (2553). การเขียนบทความวิจัย. ใน นภลัย สุวรรณธาดา, ธิดารัตน์ โมสิกรัตน์ และสมาลี สังข์ศรี.

การเขียนผลงานวิชาการและบทความ (พิมพ์ครั้งที่ 2) (น. 159-187). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

อิสริย์ อภิญา. (2562). แนวทางการสืบค้นและแปลผลข้อมูลหน่วยวัดคุณภาพวารสารสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

ในฐานข้อมูล TCI และฐานข้อมูล Scopus. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร, 42(1), 3-22.

Delgado, J. E. (2011). *Journal Publication in Chile, Colombia, and Venezuela: University Responses to Global,*

Regional, and National Pressures and Trends. Retrived May 10, 2012, from

<http://search.proquest.com/docview/908423407?accountid=44806>.